

Haberler > Yazarlar > Taha AKYOL > Çalınmış gençler

Taha Akyol

Çalınmış gençler

10 Ağustos 2016

BAZI tarikat, cemaat ya da örgütlerin adeta büyüleyerek robot haline getirdiği gençlerden bahsediyorum.

Bu tür olaylarda bir “büyüleyen” bir de “büyülenenler” vardır.

İşte, NBA oyuncusu Enes Kanter’in yaşadıkları... Ailesi onu FETÖ ilişkisi sebebiyle evlatlıktan reddetti, soyadını değiştirmesini istedi. Enes “Gülen” soyadını aldığı gibi, “Hocaefendi yolunda anam, babam, kardeşlerim, tüm sülalem feda olsun” diye açıklama yaptı!

Bu nasıl bir büyülenme?

Bu psikolojiyi analiz etmek için “hocaefendi” ve “yol” kavramları anahtar kelimelerdir. Enes’in psikolojisinde “hocaefendi” saygı ifadesinin çok ötesinde mistik bir ululaştırmayı yansıtır. “Yol” kavramı ise ululaştırılmış bir “dava”yı... Mariz bir adanmışlık psikolojisi, “Anam, babam, kardeşlerim, tüm sülalem feda olsun!”

Nasıl bir hipnoz, nasıl bir büyüdür bu?

FARKLI ÖRNEKLER

“Çalınmış gençler” başlıklı ilk yazımı on dört yıl önce kaleme almışım. Almanya’nın Bremen şehrinde, kendi halinde teknik okul öğrencisi Murat Kurnaz birdenbire sakal bırakıp Taliban büyüüne kapılmış, Taliban’ın “Köln imamı” tarafından Pakistan’a gönderilmiş, Afganistan’da yakalanmıştı...

Annesi Rabia Hanım, TV’lerde “Yavrum hayvanları bile incitmezdi” diyerek ağlıyordu. Bu olay üzerine yazmıştım. (Milliyet, 29 Ocak 2002)

Günümüzdeki IŞİD gibi.

Böyle psikolojik büyülenme hallerini gördüğümde Hitler’in ünlü propaganda bakanı Göbbels’i hatırlarım. 1924’te Hitler’i ilk gördüğünde günlüğüne “O dakikada yeniden doğdum, artık gideceğim yolu biliyorum” diye yazmıştı.

Hitler’in “tabiatın Alman ırkına gönderdiği üstün insan” olduğuna iman etmişti. Felsefe doktoru olan Göbbels, Mayıs 1945’te Hitler intihara karar verdiğinde, “Führer’siz hayat yaşamaya değmez” diyerek eşini ve her biri dünya tatlısı 6 küçük çocuğunu zehirledikten sonra kendisi de intihar edecekti.

BİREY YERİNE ROBOT

Gülen hareketinin “eğitim” ve “hizmet” yönüne bakarak sempati duymuş, hatta yardım etmiş iyi niyetli insanları bu tablodan ayrı tutarım. Hukukun da kılı kırk yarararak bu ayrımı yapması gerekir. Maksadım, büyülenmişçesine birine bağlanmanın ve bir yolu “tek yol” sanmanın nasıl bir kara büyü olduğunu, ne facialara yol açabileceğini anlatmaktır. Bunun totaliter bir büyülenme olduğunu, “adanmışlık” duygusu yaratarak birey iradesini yok ettiğini, insanları robotlaştırdığını anlatmak istiyorum.

Özellikle bu psikolojinin dini bir vecd veya İslami bir hizmet bilinci değil, mariz bir psikoloji olduğunu, Nazilerde ve Bolşevikler gibi totaliter seküler hareketlerde de görüldüğüne dikkat çekmeyi çok önemli buluyorum.

'HALKIN TAPINAĞI'

1997'de gençler için yazdığım "Hayat Yolunda" adlı kitabımda anlatmıştım: Jim Jones adlı komünist bir papaz, evet komünist bir papaz "Halkın Tapınağı" tarikatını kurmuştu. "İsa'dan da Lenin'den de üstün" olduğunu söylüyor, tuhaf halleri müritleri tarafından keramet sanılıyordu. 1978 yılının 18 Kasım'ında Guyana'da tarikat çiftliğinde 900 kadar Amerikalı müridini intihar ettirmişti...

Elbette her olay farklıdır. Dikkat çekmek istediğim husus doğaüstü güçlere veya insanüstü yeteneklere sahip sayılan kişilerin adeta "hipnoz" gücüdür.

Hitler ve Stalin'in bu özelliğini büyük düşünür ve psikolog Erich Fromm da yazmıştır.

Onlar öyle de bizler niye hipnoza, büyüye kapılırız?

'HÜRRİYETTEN KAÇIŞ'

Erich Fromm'un "Hürriyetten Kaçış" adlı muhteşem eserinde anlattığı gibi, bazen "tek başına birey" olmanın gerektirdiği irade gücü yerine, bir makinenin dişlisi olmak cezbediyor bazı insanları.

Düşünün, işinize, eşinize, bebeğinizin ismine kadar her şeye başkası karar veriyor!

Bu totaliter bağlanmanın çok defa feci sonuçları oluyor; yaşıyoruz işte.

Bağımsız bireyden ziyade "sürüden ayrılmamak" duygusunun güçlü olduğu toplumlarda mutlak itaat isteyen, eleştiri kabul etmeyen, girilmesi de çıkılması da zor olan sık dokulu ve esrarengiz yapılardan sakınmak gerekir.

Gençlerimizi bağımsız kişilik ve özgüven sahibi olmaya, sosyal ilişkilerini bir noktaya hapsetmeden çeşitlendirmeye teşvik etmeliyiz.

Bu akşam CNN Türk'te saat 20.00'de Eğrisi Doğrusu programında Psikiyatr Prof. Tarık Yılmaz'a bu konuları soracağım.

HER YERDE HÜRRİYET

DİĞER KANALLAR

[Facebook](#)

[Twitter](#)

[RSS](#)

[Kişisel Verilerin Korunması](#)

[Hürriyet Kurumsal](#)

[Bize Ulaşın](#)

Hürriyet
com.tr

© Copyright 2022 Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş